

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟΥΣ
ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2019

Εξεταζόμενο αντικείμενο (Κωδικός): ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (210)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 6 Δεκεμβρίου 2019, 15:30-18:30

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 11 ΣΕΛΙΔΕΣ

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από δεκαέξι (16) ερωτήσεις.

Απαντήστε και στις δεκαέξι (16) ερωτήσεις.

Όλες οι απαντήσεις πρέπει να καταγραφούν στο **Τετράδιο**

Απαντήσεων.

Αναγράφετε σε κάθε απάντηση **τον αριθμό της ερώτησης.**

Οι μονάδες βαθμολόγησης αναγράφονται στο τέλος κάθε ερώτησης.

Όπου αναφέρεται **ανώτατο όριο λέξεων** στις ερωτήσεις, θα πρέπει να τηρηθεί αυστηρά.

Ερώτηση 1

Η νηπιαγωγός σε μια τάξη προδημοτικής στο γνωστικό αντικείμενο της Φυσικής Αγωγής θέλει να οργανώσει παιχνίδι καλαθόσφαιρας με έμφαση στην επιδίωξη «Τα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες χειρισμού».

Οι πιο κάτω δραστηριότητες αφορούν στον τομέα ανάπτυξης κινητικών ικανοτήτων. Ποια από αυτές δεν ανταποκρίνεται στην πιο πάνω επιδίωξη;

- α. Τα παιδιά κινούνται στον χώρο κυλώντας την μπάλα με το δεξί/αριστερό χέρι.
- β. Τα παιδιά ρίχνουν και πιάνουν μπάλες σε ζευγάρια με κίνηση πάνω από το κεφάλι.
- γ. Τα παιδιά σε ζευγάρια ρίχνουν την μπάλα για να την περάσουν από εμπόδιο σε διάφορα επίπεδα.
- δ. Τα παιδιά κρατώντας ένα μπαλόνι παίζουν στο χώρο προσπαθώντας να κάνουν το μπαλόνι να αναπηδήσει όσες περισσότερες φορές μπορεί.

Σημειώστε στο Τετράδιο Απαντήσεων το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση. Υπάρχει μόνο μια ορθή απάντηση.

(Μονάδες 3)

Ερώτηση 2

Μελετήστε το σενάριο που ακολουθεί και απαντήστε την πιο κάτω ερώτηση.

Στο κέντρο μάθησης της «Νεραϊδοχώρας», στο πλαίσιο του φανταστικού παιχνιδιού ο Νταβίντ, ο Φώτης και η Χαρά υποδύονται τρεις νεράιδες οι οποίες πέταξαν μακριά μέσα στο δάσος και χάθηκαν. Ο Νταβίντ λέει: «Το βρήκα, να καλέσουμε την καλή νεράιδα Ναυσικά να έρθει να μας βοηθήσει!». Τότε αμέσως η Χαρά παίρνει ένα χρωματιστό μολύβι στο χέρι της, το κουνάει κυκλικά και λέει: «Ποιος με φώναξε; Πώς μπορώ να βοηθήσω; Καλή νεράιδα Ναυσικά στις διαταγές σας!».

Η νηπιαγωγός αξιοποιεί το πιο πάνω σενάριο για να αξιολογήσει τις ικανότητες της Χαράς στον τομέα ανάπτυξης νοητικής ενδυνάμωσης. Ποια από τις πιο κάτω δηλώσεις θεωρείτε ότι αντιπροσωπεύει τις ικανότητες της Χαράς;

- α. Άξονας: Προσποίηση
Επιδίωξη: Να εμπλέκεται σε ποικίλους ρόλους και εξελικτικά να εμπλέκεται ταυτόχρονα σε πολλαπλούς ρόλους στο πλαίσιο ενός παιχνιδιού.
- β. Άξονας: Δημιουργικότητα- Δημιουργική σκέψη
Επιδίωξη: Να εκφράζει τις σκέψεις του με πολλαπλούς τρόπους.
- γ. Άξονας: Προσποίηση
Επιδίωξη: Να μετασχηματίζει αντικείμενα και υλικά ανάλογα με τους ρόλους του.
- δ. Άξονας: Δημιουργικότητα- Δημιουργική σκέψη
Επιδίωξη: Να σχεδιάζει και να δημιουργεί νέες ιδέες/απόψεις/ αντικείμενα.
- ε. Άξονας: Προσποίηση
Επιδίωξη: Να μιμείται πράξεις και να χρησιμοποιεί πραγματικά υλικά/ αντικείμενα για να δώσει νόημα στο παιχνίδι του.
- στ. Άξονας: Δημιουργικότητα- Δημιουργική σκέψη
Επιδίωξη: Να χρησιμοποιεί με νέο τρόπο κάτι παλιό και οικείο.

Σημειώστε στο Τετράδιο Απαντήσεων το γράμμα που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση. Υπάρχουν δύο ορθές απαντήσεις.

(Μονάδες 6)

Ερώτηση 3

Μελετήστε το σενάριο που ακολουθεί και απαντήστε τις ερωτήσεις.

Τα παιδιά μιας προδημοτικής τάξης επισκέφθηκαν με τη νηπιαγωγό το ζωολογικό κήπο. Τις επόμενες μέρες ο Άνταμ και η Μελίνα βρίσκονται στο κέντρο μάθησης «Προσοχή άγρια ζώα» όπου συζητούν και ανταλλάσσουν ιδέες για πιθανά σενάρια και υλικά που θα χρησιμοποιήσουν σε αυτά. Στο τέλος επιλέγουν ένα από τα σενάρια που συζήτησαν και ξεκινούν να παίζουν.

Με βάση το πιο πάνω σενάριο η νηπιαγωγός προγραμματίζει να ενισχύσει τις δεξιότητες των παιδιών στο παιχνίδι. Επιλέγει συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο το οποίο συνδέει με τομέα ανάπτυξης, ώστε να οργανώσει δομημένη δραστηριότητα με όλα τα παιδιά.

3.1. Ποιο γνωστικό αντικείμενο και άξονά του επιλέγει η νηπιαγωγός;
(Μονάδες 2)

3.2. Με ποιον τομέα ανάπτυξης και άξονά του τα συνδέει η νηπιαγωγός;
(Μονάδες 2)

Σημειώστε στο Τετράδιο Απαντήσεων τις απαντήσεις σας.

Ερώτηση 4

Μελετήστε το σενάριο που ακολουθεί και απαντήστε την πιο κάτω ερώτηση.

Είναι Νοέμβριος και στο κέντρο μάθησης «Παντοπωλείο» τα παιδιά υποδύονται ρόλους πωλητή και αγοραστή. Το κέντρο μάθησης έχει αρκετά προϊόντα προς πώληση, όπως φρούτα, λαχανικά και όσπρια. Η Ολίβια και ο Παύλος (4 χρόνων) είναι πωλητές στο παντοπωλείο. Η νηπιαγωγός παίρνει τον ρόλο της ιδιοκτήτριας και ζητάει από το προσωπικό του καταστήματος να παρατηρήσει τα προϊόντα και έπειτα να τα συγυρίσει στα ράφια.

Σε ποιον από τους πιο κάτω άξονες της νοητικής ενδυνάμωσης με τη σχετική επιδίωξη, στοχεύει η νηπιαγωγός με βάση το πιο πάνω σενάριο;

- α. Άξονας: Λύση προβλήματος
Επιδίωξη: Να εφαρμόζει λύση προβλήματος ως διαδικασία προς απάντηση ερωτημάτων.
- β. Άξονας: Κρίση- Κριτική σκέψη
Επιδίωξη: Να εξηγεί και να τεκμηριώνει τις αποφάσεις του.
- γ. Άξονας: Ανάπτυξη δεξιοτήτων
Επιδίωξη: Να εφαρμόζει ένα προς ένα αντιστοιχία χρησιμοποιώντας κριτήριο/α όπου χρειάζεται και να αιτιολογεί το σκεπτικό του.
- δ. Άξονας: Εννοιολογική κατανόηση- Δόμηση αναπαραστάσεων
Επιδίωξη: Να εντοπίζει ομοιότητες και διαφορές αντικειμένων και καταστάσεων.

Σημειώστε στο Τετράδιο Απαντήσεων το γράμμα που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση. Υπάρχει μόνο μια ορθή απάντηση.

(Μονάδες 3)

Ερώτηση 5

Μελετήστε το σενάριο που ακολουθεί.

Είναι Ιανουάριος σε τάξη με παιδιά μικτής ηλικίας (4-6 χρόνων). Η νηπιαγωγός έχοντας συγκεκριμένες επιδιώξεις από τους άξονες του τομέα ανάπτυξης συναισθηματικής ενδυνάμωσης προσπαθεί να διαλέξει τα καταλληλότερα υλικά για την ανάλογη χρήση τους σε δραστηριότητες.

Αντιστοιχίστε τον κάθε άξονα της συναισθηματικής ενδυνάμωσης με το πλέον κατάλληλο υλικό για την ανάλογη χρήση του στις πιο κάτω δραστηριότητες.

Άξονας	Υλικά	Δραστηριότητες
1. Αναγνώριση συναισθημάτων	α. Κούκλα- μωρό	Τα παιδιά φροντίζουν (π.χ. ταΐζουν, ντύνουν, κάνουν μπάνιο) την κούκλα-μωρό στο κέντρο μάθησης «Κουκλόσπιτο».
2. Έκφραση συναισθημάτων	β. Οπτικογραφημένο στιγμιότυπο σχετικό με διαμάχη παιδιών	Τα παιδιά εισηγούνται τρόπους επίλυσης των διενέξεων μετά την παρακολούθηση οπτικογραφημένου στιγμιότυπου στο οποίο παρουσιάζονται παιδιά να μαλώνουν.
3. Κατανόηση συναισθημάτων	γ. Εικόνες τρομαγμένων ζώων	Τα παιδιά περιγράφουν τα συναισθήματα τρομαγμένων ζώων που παρουσιάζονται σε εικόνες.
4. Ενσυναίσθηση	δ. Ιστορίες σχετικές με τα συναισθήματα	Τα παιδιά δραματοποιούν δοσμένες ιστορίες δίνοντας έμφαση στα συναισθήματα.
5. Έλεγχος συναισθημάτων	ε. Ζάρι συναισθημάτων	Τα παιδιά ρίχνουν το ζάρι και καλούνται να βρουν ποιο συναίσθημα απεικονίζεται κάθε φορά.

Αντιστοιχίστε στο Τετράδιο Απαντήσεων τον αριθμό του άξονα συναισθηματικής ενδυνάμωσης με το γράμμα των στηλών Υλικά/Δραστηριότητες που ταιριάζει (π.χ. Ερώτηση 5 1- δ ή Ερώτηση 5 1-γ).

(Μονάδες 7,5)

Ερώτηση 6

Μελετήστε το σενάριο που ακολουθεί και απαντήστε την πιο κάτω ερώτηση.

Είναι Μάρτης και η νηπιαγωγός της τάξης πληροφορείται από τη μητέρα του Αντώνη (4 χρόνων) ότι την προηγούμενη ημέρα ο Αντώνης κινδύνευσε να χτυπηθεί από διερχόμενο αυτοκίνητο.

Η νηπιαγωγός αξιοποιεί το πιο πάνω περιστατικό ως αφορμή για την πρώτη φάση της εις βάθος μελέτης (project) «Κυκλοφορώ με ασφάλεια στο δρόμο».

Ποιον τομέα ανάπτυξης, άξονά του και σχετική επιδίωξη έχει υπόψη της η νηπιαγωγός;

Γράψτε στο Τετράδιο Απαντήσεων τις απαντήσεις σας.

(Μονάδες 4)

Ερώτηση 7

Μελετήστε το σενάριο που ακολουθεί.

Η Ελεάνα και ο Χαλίλ, ηλικίας 5 χρόνων, την ώρα του ελεύθερου ή/και δομημένου παιχνιδιού βρίσκονται στο κέντρο μάθησης «Η καφετέρια». Η Ελεάνα είναι η πελάτισσα και ο Χαλίλ είναι ο σερβιτόρος. Η Ελεάνα πηγαίνει στην καφετέρια και κάθεται σε ένα τραπεζάκι. Παίρνει τον κατάλογο, τον μελετάει για λίγο όταν ξαφνικά σταματάει, κοιτάει το ταβάνι και λέει με δυνατή φωνή: «Πω πω, άρχισε να βρέχει! Κι εγώ δεν έφερα ομπρέλα!».

Η νηπιαγωγός παρατηρώντας το παιχνίδι των παιδιών, αποφασίζει να εμπλακεί σε αυτό με σκοπό την ενίσχυση του τομέα ανάπτυξης της νοητικής ενδυνάμωσης και συγκεκριμένα τον άξονα Δημιουργικότητα-Δημιουργική σκέψη.

Χαρακτηρίστε την καθεμιά από τις πιο κάτω δράσεις ως Κατάλληλη (Κ) ή Ακατάλληλη (Α).

- α. Εμπλέκεται προβληματίζοντας τα παιδιά για το ποια μουσικά όργανα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον ήχο της βροχής, της βροντής, του ανέμου για να επενδύσουν ηχητικά το σενάριό τους.
- β. Εμπλέκεται προβληματίζοντας τα παιδιά για το τι μπορούν να κάνουν τώρα που έπιασε η βροχή και τους καλεί να βρουν πιθανές λύσεις για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση που προέκυψε αφού η καφετέρια είναι υπαίθρια.
- γ. Εμπλέκεται ενθαρρύνοντας τα παιδιά να σκεφτούν πως θα μπορούσαν να φτιάξουν μια ομπρέλα για την Ελεάνα προτείνοντας ποικίλες ιδέες.
- δ. Εμπλέκεται παίρνοντας ρόλο πελάτη, λέγοντας «Μην ανησυχείτε, έχω ομπρέλα».

Σημειώστε στο Τετράδιο Απαντήσεων το κάθε γράμμα με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό (π.χ. Ερώτηση 7 α- Κατάλληλη ή Ερώτηση 7 α- Ακατάλληλη).

(Μονάδες 4)

Ερώτηση 8

Μελετήστε το σενάριο που ακολουθεί.

Σε μια τάξη προδημοτικής, στο κέντρο μάθησης «Κατάστημα Μουσείου Παιχνιδιών» τα παιδιά μπαίνουν σε ρόλο πωλητή/πωλήτριας. Η νηπιαγωγός παρατηρεί πως τα παιδιά επανειλημμένα δεν ακολουθούν την αναμενόμενη διαδικασία της αγοραπωλησίας. Στη διάθεσή τους, τα παιδιά, έχουν τα εξής μαθηματικά εργαλεία: αριθμητική γραμμή, κύβους unifix, αριθμητήρια. Η νηπιαγωγός μπαίνει σε ρόλο πελάτη με στόχο να προβληματίσει τα παιδιά αν το ποσό που πληρώνονται από τους πελάτες τους είναι το ορθό, όταν αυτοί αγοράζουν περισσότερα από ένα παιχνίδια. Υπενθυμίζει στα παιδιά να χρησιμοποιήσουν τα μαθηματικά εργαλεία, όπως έκαναν σε σχετική δομημένη δραστηριότητα με όλα τα παιδιά. Επίσης, τονίζει πως πριν ο πωλητής/ η πωλήτρια εκδώσει απόδειξη πληρωμής θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τον μαθηματικό ζυγό, ώστε να επαληθεύσει τον υπολογισμό του.

8.1. Επιλέξτε ποια Μαθηματική Πρακτική (ΜΠ) αναπτύσσεται κυρίως μέσω της πιο πάνω δραστηριότητας. Υπάρχει μόνο μία ορθή απάντηση.

- α. ΜΠ1: Επίλυση προβλήματος και επιμονή στην επίλυση του προβλήματος
- β. ΜΠ2: Ποσοτική και αφηρημένη σκέψη
- γ. ΜΠ3: Ανάπτυξη και κρίση συλλογισμού
- δ. ΜΠ4: Μοντελοποίηση
- ε. ΜΠ6: Ακρίβεια
- στ. ΜΠ7: Δομή

(Μονάδες 4,5)

8.2. Αναφέρετε το είδος και τη δομή (ελεύθερο ή/και δομημένο) του παιχνιδιού στο οποίο εμπλέκονται τα παιδιά.

(Μονάδες 2)

Γράψτε στο Τετράδιο Απαντήσεων τις απαντήσεις σας.

Ερώτηση 9

Στην είσοδο του νηπιαγωγείου υπάρχει λαχανόκηπος. Η νηπιαγωγός θεωρεί ότι μπορεί να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο των Φυσικών Επιστημών, ώστε να επιτευχθεί η επιδίωξη «Τα παιδιά να αναπτύξουν θετικές στάσεις απέναντι στον φυσικό κόσμο», από τον άξονα Καλλιέργεια Στάσεων του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου.

Ποια από τις πιο κάτω δραστηριότητες υποστηρίζει την επίτευξη της πιο πάνω επιδίωξης;

- α. Τα παιδιά καταγράφουν και κάνουν παρατηρήσεις ως προς τη συχνότητα ποτίσματος του λαχανικού.
- β. Τα παιδιά φυτεύουν και φροντίζουν ένα λαχανικό στον λαχανόκηπο.
- γ. Τα παιδιά διαλέγουν και παρατηρούν ένα λαχανικό. Στη συνέχεια ανακοινώνουν στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας τους τις παρατηρήσεις τους.
- δ. Τα παιδιά καταγράφουν και κάνουν παρατηρήσεις ως προς τη συχνότητα ποτίσματος του λαχανόκηπου.

Σημειώστε στο Τετράδιο Απαντήσεων το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση. Υπάρχει μόνο μια ορθή απάντηση.

(Μονάδες 3)

Ερώτηση 10

Μελετήστε το σενάριο που ακολουθεί.

Είναι Νοέμβριος και η νηπιαγωγός παρατηρεί πως τα παιδιά της τάξης της (προδημοτική) εμπλέκονται σε παράλληλο παιχνίδι από το οποίο απουσιάζει η δημιουργία, οργάνωση και εκτέλεση κοινού σεναρίου.

10.1. Η νηπιαγωγός προγραμματίζει δραστηριότητες σκοπεύοντας να υποστηρίξει την ουσιαστική αλληλεπίδραση των παιδιών.

Αξιολογήστε καθεμιά από τις πιο κάτω επιδιώξεις ως Κατάλληλη (Κ) ή Ακατάλληλη (Α).

- α. Αποδοχή των απόψεων όλων των μελών μιας ομάδας.
- β. Έκφραση της δικής του/της άποψης.
- γ. Συμβολική χρήση των υλικών.
- δ. Επιμονή και υπομονή στην αλληλεπίδραση με παιδιά σε μια ομάδα.
- ε. Επιτυχής εισδοχή και αποχώρηση σε/από μια ομάδα.
- στ. Συνέπεια προς τους κανόνες και ρουτίνες της τάξης.
- ζ. Συμμετοχή σε ομαδικές αποφάσεις για την υλοποίηση ενός στόχου.

(Μονάδες 7)

10.2. Αναφέρετε σε ποιον τομέα ανάπτυξης και σε ποιον άξονα του τομέα αυτού αναφέρονται οι παραπάνω επιδιώξεις.

(Μονάδες 2)

Γράψτε στο Τετράδιο Απαντήσεων τις απαντήσεις σας.

Ερώτηση 11

Η Μαρία είναι νηπιαγωγός. Πιο κάτω παρουσιάζεται μια σελίδα από το ημερολόγιό της σχετικά με τον Αντρέα (4 χρόνων) ο οποίος φοιτά για πρώτη φορά στο νηπιαγωγείο.

02/10/2018: Στη συνάντηση με τους γονείς του Αντρέα, η μαμά του ανέφερε ότι δεν έχει ξαναφοιτήσει σε νηπιαγωγείο. Ο μπαμπάς μου ανέφερε ότι είναι ένα κοινωνικό παιδί και του αρέσουν τα Lego. Οι γονείς ανησυχούν γιατί ο Αντρέας παρουσιάζει δυσκολίες στην άρθρωση των φωνημάτων /πσ/, /κσ/, /τσ/.

15/10/2018: Κατά το ελεύθερο ή/και δομημένο παιχνίδι προσέγγισα τον Αντρέα ο οποίος έφτιαχνε ένα κάστρο με τα Lego. Τον ρώτησα τι του αρέσει να κάνει, και μου απάντησε ότι του αρέσουν πολύ τα παραμύθια και τα αυτοκινητάκια αλλά βαριέται να ζωγραφίζει.

Ίσως θα πρέπει να ξεκινήσω νωρίτερα φέτος τη δανειστική βιβλιοθήκη. Να θυμηθώ να αναφέρω και στη διευθύντρια ότι τα αυτοκινητάκια στην τάξη μου θέλουν αντικατάσταση γιατί αρκετά έχουν σπάσει.

16/11/2018: Σήμερα ο Αντρέας ζωγράφιζε και δεν έβρισκε το πράσινο χρώμα. Μόλις τον πλησίασα, είδα ότι υπήρχε το πράσινο χρώμα. Τοποθέτησα μπροστά του τέσσερα αυτοκινητάκια και του ζήτησα να δείξει το πράσινο αυτοκινητάκι. Το βρήκε αμέσως. Άφησα κοντά του το πράσινο αυτοκινητάκι για να τον βοηθά να εντοπίζει το πράσινο χρώμα. Για πρώτη φορά ανέφερε ότι η ζωγραφική είναι διασκεδαστική.

Με ποιες δύο παιδαγωγικές αρχές σχετίζονται οι πιο πάνω δράσεις και καταγραφές της νηπιαγωγού;

Γράψτε στο Τετράδιο Απαντήσεων τις απαντήσεις σας. Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 60 λέξεις.

(Μονάδες 8)

Ερώτηση 12

Μελετήστε το σενάριο που ακολουθεί.

Είναι Ιανουάριος και ένα παιδί από την Παλαιστίνη, η Φατμά (4 χρονών), ξεκινά τη φοίτησή της στο νηπιαγωγείο. Η Φατμά ήρθε στην Κύπρο μαζί με τους γονείς της και δεν μιλάει ούτε καταλαβαίνει ελληνικά. Η Φατμά μετά την πρώτη βδομάδα της φοίτησής της, έρχεται καθημερινά κλαίγοντας και αρνείται να παραμείνει στο νηπιαγωγείο. Τα υπόλοιπα παιδιά της τάξης σχολιάζουν τη συμπεριφορά της λέγοντας ότι κλαίει γιατί είναι μικρή και θέλει τη μαμά της.

12.1. Η νηπιαγωγός οργανώνει δραστηριότητες για να βοηθήσει τα υπόλοιπα παιδιά να αποδεχτούν τη Φατμά και να διευκολύνει την προσαρμογή της.

Αναφέρετε τον άξονα και δύο σχετικές επιδιώξεις από τον τομέα ανάπτυξης συναισθηματικής ενδυνάμωσης.

(Μονάδες 4)

12.2. Αναφέρετε μια παιδαγωγική αρχή η οποία θα καθοδηγεί τις δράσεις της νηπιαγωγού για προσαρμογή της Φατμά στο νηπιαγωγείο και τεκμηριώστε την απάντησή σας. Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 70 λέξεις.

Γράψτε στο Τετράδιο Απαντήσεων τις απαντήσεις σας.

(Μονάδες 8)

Ερώτηση 13

Στο κέντρο μάθησης της «Όπερας», η νηπιαγωγός παρατηρεί τα παιδιά να παράγουν τις ίδιες μουσικές συνθέσεις για μια εβδομάδα.

Αξιολογήστε ποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες – δράσεις της νηπιαγωγού θεωρείτε Κατάλληλες (Κ) ή Ακατάλληλες (Α) για την υποστήριξη του δημιουργικού παιχνιδιού των παιδιών.

- α. Οργανώνει επίσκεψη σε στούντιο ηχογράφησης και ζητά από τον μουσικό να δείξει στα παιδιά τη διαδικασία ηχογράφησης ενός μουσικού κομματιού.
- β. Τοποθετεί στο κέντρο μάθησης εφημερίδες, τενεκεδάκια και μπουκάλια με βότσαλα.
- γ. Εμπλέκεται στο παιχνίδι των παιδιών και ζητά να επινοήσουν δικό τους κώδικα συμβόλων, γραφικών και μη, για το μουσικό παραμύθι «Ο Πέτρος και ο λύκος».
- δ. Καλεί μια χορωδία για να τραγουδήσει στα παιδιά χριστουγεννιάτικα τραγούδια.
- ε. Εμπλέκεται στο παιχνίδι των παιδιών και τους ρωτά πώς θα μπορούσαν να περιλάβουν τον χορό στη μουσική τους σύνθεση.

Σημειώστε στο Τετράδιο Απαντήσεων το κάθε γράμμα με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό (π.χ. Ερώτηση 13α- Κατάλληλη ή 13α- Ακατάλληλη).

(Μονάδες 5)

Ερώτηση 14

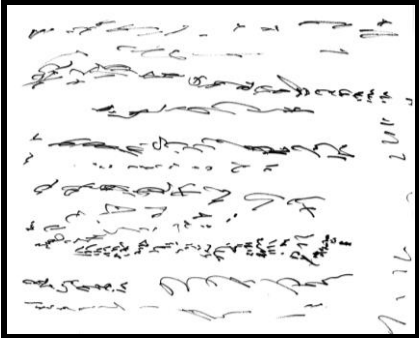
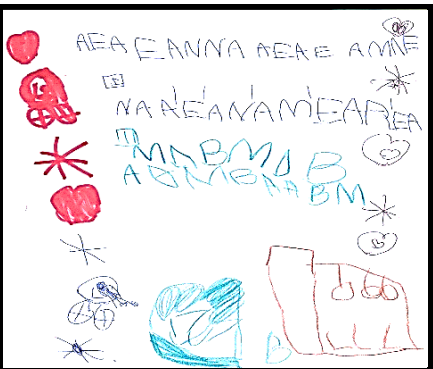
Η Μαριάννα είναι νηπιαγωγός και θέλει να εφαρμόσει το συνδυαστικό μοντέλο οργάνωσης της μάθησης. Να αναφέρετε τρεις τρόπους με τους οποίους η Μαριάννα μπορεί να διασυνδέσει το ελεύθερο ή/και δομημένο παιχνίδι με τη δομημένη δραστηριότητα με όλα τα παιδιά.

Σημειώστε στο Τετράδιο Απαντήσεων την απάντησή σας. Η απάντησή σας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 70 λέξεις.

(Μονάδες 12)

Ερώτηση 15

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται δείγματα γραφής της Ελένης (4 χρόνων) και του Παντελή (5 χρόνων) καθώς και πιθανές επιδιώξεις από το γνωστικό αντικείμενο της Γλωσσικής Αγωγής στον άξονα Γραφή και Γραπτή Έκφραση.

 <p>Ελένη</p>	<ul style="list-style-type: none"> α. Συντονισμός κινήσεων σώματος-χειριού για γραπτή έκφραση. β. Αντιγραφή οικείων λέξεων και φράσεων. γ. Αξιοποίηση γνώσεων για γραφοφωνημική αντιστοιχία. δ. Επινοημένη γραφή. ε. Κατάκτηση της συμβολικής λειτουργίας, αναπτύσσοντας συμβολικά συστήματα.
 <p>Παντελής</p>	<ul style="list-style-type: none"> α. Συντονισμός κινήσεων σώματος-χειριού για γραπτή έκφραση. β. Αντιγραφή οικείων λέξεων και φράσεων. γ. Αξιοποίηση γνώσεων για γραφοφωνημική αντιστοιχία. δ. Επινοημένη γραφή. ε. Κατάκτηση της συμβολικής λειτουργίας, αναπτύσσοντας συμβολικά συστήματα.

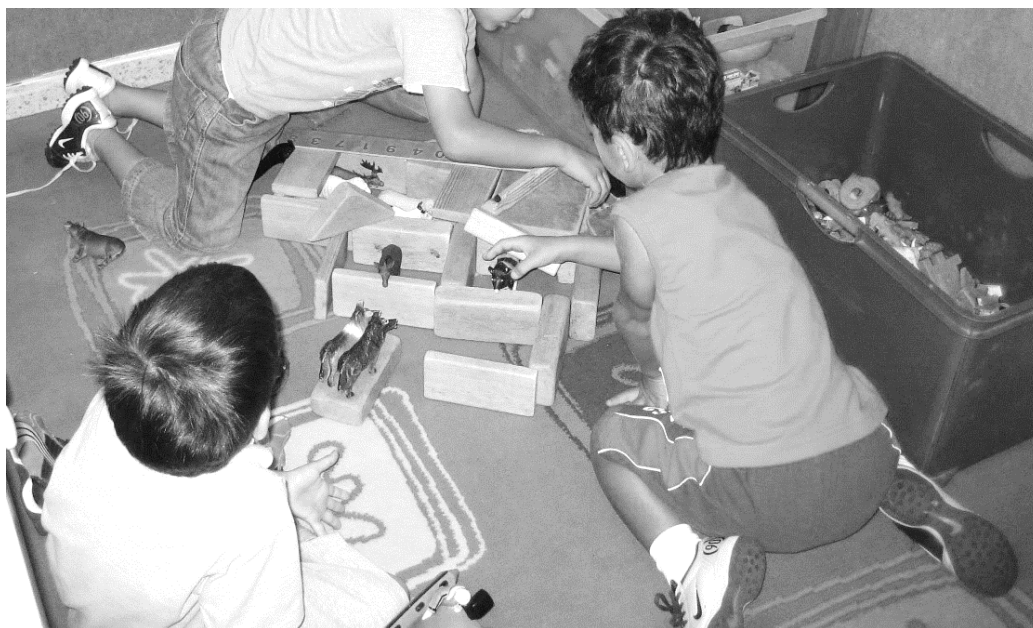
Χαρακτηρίστε την καθεμιά από τις παραπάνω επιδιώξεις ως Κατάλληλη (Κ) ή Ακατάλληλη (Α) αξιολογώντας τα δείγματα γραφής, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στην ανάπτυξη της γραφής του κάθε παιδιού.

Σημειώστε στο Τετράδιο Απαντήσεων το κάθε γράμμα με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό για την Ελένη και τον Παντελή ξεχωριστά (π.χ. Ερώτηση 15- Ελένη α- Κατάλληλη ή Ερώτηση 15- Ελένη α- Ακατάλληλη).

(Μονάδες 10)

Ερώτηση 16

Πιο κάτω παρουσιάζεται ένα στιγμιότυπο από τάξη νηπιαγωγείου.

16.1. Αναφέρετε δύο είδη παιχνιδιού στα οποία θεωρείτε ότι εμπλέκονται τα παιδιά.

16.2. Αναφέρετε δύο γνωστικά αντικείμενα με τους αντίστοιχους άξονες που συνδέονται με το πιο πάνω στιγμιότυπο.

Γράψτε στο Τετράδιο Απαντήσεων την απάντησή σας.

(Μονάδες 3)

--ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ--